

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.

Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel veszi a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. KOVÁCS JÓZSEF
ÜGYVED

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Kossuth Lajos-utca 297. szám
Wolf Dezső könyvnyomdája.

A jövő nemzedéke.

Kunszentmárton, július 23.

A nyár elmúltával kezdődik az iskolai év.

Az országban évről-évre nagyobb gondjára válik a szülőknek nemcsak a gyermekek taníttatása, hanem még a beiratása is.

A megváltozott gazdasági viszonyok ma már olyanok, hogy mindenki keservesen érzi az egyre növekvő terhek súlyát és e terhek kétségtelenül kihatnának az iskolai nevelésre is, amelynek költségeit, bizvást elmondhatjuk, az idén már nehezebben viseli minden szülő, mint tavaly.

Sok intelligens családnál az életfenntartáshoz okvetlen szükséges napikiadások annyira kimerítik a jövedelmet, hogy az iskolai költség már bizonyos mértékben áldozat számba megy.

Az egész országot tekintve, nincs elegendő számú népiskolánk, ami van is, a legtöbbről el lehet mondani, hogy mai fejlettségi fokán nem felelhet meg teljesen hivatásának.

A népiskolák 75 százaléka egy osztályos, egy tanító s ez iskoláknak is több mint felében egy tanító több mint hetven-nyolcvan gyermeket tanít.

Szinte képtelenségnek látszik, hogy

egy tanító a fejlődés különféle fokain álló hat-tizenkét éves gyermekekkel a tanítás teljes anyagát kellő módon elsajátíthassa.

Ha elsajátíthatná is, az iskolából kikerült tizenkétéves gyerek csakhamar elfelejti a maga mindennapi életének forgatagában, hogy mit tanult.

A tapasztalás legalább azt mutatja, hogy a legtöbb esetben így van és pedig tulnyomóan a nép gyermekeinél.

Szükség volna egy olyan iskolát pótló pedagógiai intézetre, amely a nép gyermekeinél az iskolában szerzett elemi ismereteket nemcsak megmentené az elhalványodástól, de némileg ki is bővítené, sőt ezt a kibővítést abban az irányban tenné meg, amely az illető gyermek életviszonyainak leginkább megfelelő.

Elsősorban ilyen iskolát pótló intézményre volna szükség az iskolai élet fejlesztésénél.

Megvannak azonban a hiányai a középfokú iskoláknak is.

E hiányok közül talán a legnagyobb az úgynevezett könyvtanulás.

Ennél a módszernél elvont dolgok, tételek, elvek emlékezetbe vévése a fődolog, nem pedig a tények, a valóság megfigyelésén alapuló önálló tudás megszerzése; pedig ez az utóbb említett módszer egyedül alkalmas arra, hogy érdeklődést keltvén, ezzel a ta-

nulóban felkeltse a továbbképzés vágyát is.

Sajnos azonban, hogy az elméleti irány, az úgynevezett általános műveltségre való törekvés, az a gimnáziumi szellem jellemzi nálunk azokat az iskolákat is, a melyeknek a gyakorlati irány a legfőbb mértékadója.

Igy a polgári, a kereskedelmi és a reáliskolákban is.

A mai középfokú iskolákban szinte bámulatossá az arravaló törekvés, hogy a tanuló minél több ismeretet szerezzen.

Innen származik aztán a sok túlságosan sokat követelő tanári terv, meg a tömérdek mindeféle vaskos könyv.

Az itt felsorolt bajokból származik azután az a bizonyos szellemi kifáradás, a mely miatt a középfokú iskolákat végzett diákok valósággal irtóznak az önképzéstől, a valódi ezen egyetlen eszköztől.

Igaz ugyan, hogy sok diák hamarosan meglátja, mennyire keservesen való az érettségi vizsgálatok után hangoztatott frázis, hogy most már az iskola padjairól kikerült az életbe.

És az élet, ez a mai modern élet hamarosan rárakja sok diák vállára a megélhetés terhét, meg azt a gondot is, hogy miképen szerzi meg

Nemtelen bosszu.

— A Kunszentmártoni Ujság eredeti tárcája. —

Irtá: Cseh Lajos.

— Befejező közlemény. —

Meggyesit ezen pokoli okoskodása megvédte volna törvény és világ előtt, mert felelősségre vonás esetében azzal védekezne, hogy a csolnak megbillent és így ő akaratlanul lépett annak szélére. Hogy pedig azok uszni nem tudtak: arról ő nem tehet.

(Megjegyzem, hogy ezen előzményeket bátyámtól hallottam, aki Homonnayékkal régi és jó ismeretségben volt. Én csak az utolsó felvonásnak voltam szemtanúja.)

Szokásom volt, amikor csak tehettem, mindig a hegyek közt barangolni; különféle kőveket keresgélve, sokszor félnapokon át. Azon a napon is úgy volt.

— Bárátom itt egy kis szünetet tartott és az öböl torkolatán át a végtelen tengerre nézett mereven, épen úgy, mint mikor valaki tisztán akar látni egy igen távol levő hajót.

Jól emlékszem, — folytatta barátom — hogy amint törtetem a hegyoldalon, észrevettem, hogy a kis társaság vagy 50 lépésnyire felettem a hegytetőn megjelent. Ők nem láthattak úgy engem, mint én őket, mert néhány bokor és kissébb fa állott előttem és az eltakarta.

Megálltam és néztem őket. A két férfi odament a hegyszakadékhoz és lenézett, míg a hölgyek távolabb maradtak és még a fejüket is félrefordították, hogy ne lássák a mélységet. Lehetett a mélység 100 méter; alul kopár szikla, a falai meredek, majdnem egyenes. A férfiak a mélység szélétől egy lépésnyire állottak. Észre lehetett venni, hogy Meggyesinek az arca elváltozott a mosolygástól; olyan mosoly volt az, amely csak annak arcán látható, akinek az egész lényét kéjvágy uralja. Láttam, hogy a hölgyek nem néznek oda, sietett az alkalmat felhasználni. Úgy gondolkozott, hogy minek várjon ő addig, míg a csolnakhoz érhetnek; ez a mélyseg még biztosabb lehet, mint a víz. És miután nem látja senki: itt és védekezhet azzal, hogy Homonnay megcsuszott és úgy esett bele. Így legalább a leány megmarad neki, míg a tengeren megtörténhetik, hogy az is odavész.

Odament Homonnayhoz és mintha valamit mutatott volna neki a mélységbe, hirtelen meglökte; minek következtében Homonnay elveszítve az egyensúlyt, valami érthetetlen szót kiáltott még; több semmi, azután csend.

Én szinte megdermedve állottam ott és hiába akartam, hogy oda futok; nem bírtam mozdulni.

Ilonka hamarabb visszafordult, mint hogy Homonnay kiáltása elhangzott és szintén látta, hogy Meggyesi mit művelt; de a szegény

leányra úgy hatott ez a borzalmas látvány, hogy szóhoz jutni nem bírt, hanem csak ingadozott és már azt lehetett hinni, hogy összeesik, amikor valami megnevezhetetlen erő ragadta meg és vonta lefelé a hegyről és vitte úgy, hogy minden pillanatban lehetett várni, miszerint holtra zuzza magát, ha elesik. És nem esett el. Mikor láttam, hogy arrafelé fut, ahol a Meggyesi által kirendelt és a társaság kirándulására szám csólnak állt; akkor már tisztába voltam mindennel és futottam utána, hogy megakadályozzam. Mire azonban leértem a hegyről: ő már úgy negyven lépésnyire volt bent a tenger partjától, ahol az evezést megszüntette; feiállt, rálépett a csolnak orrára és belevetette magát a tengerbe. Abban a pillanatban ütközött össze két hullám és én láttam, hogy a tenger az ő legszebb prédáját, amit valaha megszerzett; hullámtrónusra ültetve emelte fel, hogy a nap megaranyozza sugarával azt a trónt, amelyen a szerelem áldozata örök álmát alussza.

Mi történt a leány anyjával? — kérdém barátomat.

Azt úgy hozták le a hegyről félholtan és kocsin hazaszállították. Az anyai szív nem bírta elviselni egyetlen gyermeke elvesztését és pár napi szenvedés után követte őt a halálba.

Hát Meggyesit nem verték agyon? Kérdém ismét.

Nem, Meggyesi jobbnak látta elünni a

magának a felsőbb iskolai tovább képzés anyagi eszközeit.

Az iskolába minden évben reménységgel küldi minden szülő a maga gyermekét.

A mikor az iskola hiányairól szólunk, ne feledjük el, hogy az iskolát a szülő nevelése támogatja és viszont.

A jelenkor szelleme azt a tanácsot adja pedagógusoknak és szülőknek egyaránt, hogy a jövő nemzedéket első sorban az életre neveljék.

Hirek.

Kunszentmárton, július 23.

Községi közgyűlés. Kunszentmárton község képviselőtestülete 1911. július hó 24 napján azaz hétfőn délelőtt 10 órakor a község háza tanácstermében rendes közgyűlést tart a következő tárgyakkal:

Bemutattatik a törvényhatóság határozata a munkásházak céljaira eladott-telekek adásvételi szerződésének jóváhagyása iránt.

A törvényhatóság határozata az 1910. évi gyámpénztári számadások jóváhagyása iránt.

A törvényhatóság határozata a VI. járás felállítására iránt.

A törvényhatóság határozata a községi fuvar vállalatba adása tárgyában.

Bemutattatik a vármegye alispánjának a körállatorvosi állás fizetéséhez való hozzájárulás és a választásban való részvétel arányának megállapítása tárgyában határozata.

A törvényhatóság határozata a körösi uszoda felállításai ügyében.

A gazdasági ismétlő iskola 1910. évi számadása.

Fazekas András főjegyző bejelenti, hogy 1911. július 24 napjától 4 heti szabadságot kért.

B. Lakatos Mihály és Halász István kérelme havisegély iránt.

helyszínéről, nehogy a nép hozzon felette ítéletet.

Hát Homonnayt ott hagyták a sasoknak talán? Faggattam tovább barátomat, mert már igen lassan vinnyogott. (Vinnyogott, esikországi tájszólás.)

Homonnayt nem hagyták ott a sasoknak, mert a saját lábán ment haza. Micsoda?

— Persze, hogy arra senki sem mert gondolni, hogy Homonnay nem halt meg, épen úgy, mint te nem gondoltál; pedig most az egyszer megtörtént. Megtörtént az, hogy Homonnayt száz méter magasból ledobta a boszu és még sem halt meg. Még pedig azért, mert a földszinétől körülbelül 6 méter magasságban a hegyoldalból egy szeszélyes alakú földnyulvány áll ki, amelynek oldalán vastag vadrózsafák vannak kinőve és Homonnay ezekre a rózsafákra esett. Összesen tehát csak hat méter az, ahonnan az esést számítani lehet: az pedig ritkán halálos. Leszámítva tehát az ágak és tüskék hasogatásait, Homonnay csak csekély zúzódással szabadult a haláltól.

Midőn Meggyesi megtudta, hogy Homonnay él, még mielőtt elfoghatták volna, kiszökött Amerikába.

Ugy mondják, hogy Homonnay nem ment vissza az egyetemre, hanem egy szigorú kolostorba vonult vissza, mivel hogy nem akar többé érintkezni az emberiséggel.

Szabados Rozália Gulyás Jánosné kérelme a töle utcai célra régebben kisajátított terület árának kiutalványozása iránt.

Kiss János és Uborka Pálné kérelme kéményadó helyesbítése iránt.

Községi szolgák kérelme fizetés emelés iránt.

— **Szabadságon.** Fazekas András községünk főjegyzője folyó hó 24-én 4 heti szabadságra megy.

— **Piaci szabályrendelet.** Amint értesülünk, tegnap érkezett le a vármegye által alkotott és a miniszter által jóváhagyott piaci szabályrendelet az előjárósághoz. A szabályrendelet utasítja a képviselőtestületet, hogy állapítsa meg azt az időt, melyen belől a kofák a termelőköt nem vásárolhatnak.

— **Községi takarékpénztár.** Régi óhajuk teljesült most a törökszentmiklósiaknak. A sok küzdelmes harc után jóváhagyott a képviselőtestületnek azon határozata, melyben a községi takarékpénztár létesítését határozta el. E határozat ellen többen felebezéssel éltek, de a felebezést a belügyminiszter elutasította. Ezek szerint a községi takarékpénztár hamarosan megkezdheti működését. — Jó volna, ha Kunszentmárton is követné Törökszentmiklós példáját és felállítaná a községi takarékpénztárt.

— **A kereseti-adó kivétel befejezése.** Az adókivétel bizottság működését f. hó 19-ikén befejezte. III. osztályu kereseti adóban kivételre javasolt a kir. pénzügyigazgatóság Kunszentmárton községére nézve 15,731 kor. 19 fillért. A bizottság kivetette ezen összegnek körülbelül 80 százalékát, 12,908 kor. 52 fillért. Az 1910. évi III. osztályu kereseti adó 11,482 kor. 80 fill. volt, szaporobás 1425 kor. 72 fill., mely összeg azonban a felszólalások folytán még bizonyára apadni fog. Igaz, hogy a kincstári előadó is felebezett több kivétel ellen. A kereseti adó után általános jövedelmi pótdobban az 1910. évre kivétel volt 2429 kor. 57 fill., most 398 kor. 81 fillérral több, 2818 kor. 38 fill. A nyilvános számadásu vállalatokra kereseti adóban az eddigi 5963 kor. 97 fill. helyett 722 kor. 31 fillérral többet, 6686 kor. 28 fillért vetett ki a bizottság. Általános jövedelmi pótdobban az eddigi 1790 kor. 40 fillérről 219 kor. 60 fillérral többet, 2010 koronát. Az adószaporítás tehát az 1911-12. évekre a III. osztályu kereseti és vállalati adónál együtt 2148 kor. 3 fill., általános jövedelmi pótdobban 618 kor. 41 fill., országos betegápolási pótdobban 107 kor. 40 fill., utadobban 214 kor. 80 fill., községi adóban 1353 kor. 26 fill., összesen 4441 kor. 90 fill.

— **A postai küldemények címzése.** A postatarifák és postatüzlet szabályzat rendelkezései szerint a küldeményre abban az esetben, ha a rendeltetési helyen nincs postahivatal, az utolsó postát is fel kell jegyezni. Ha pedig hasonló nevű rendeltetési hely vagy postahivatal több is van, úgy a rendeltetési helyet közelebről is meg kell határozni. Például Bánfalva helyett Sopronbánfalva. Közelebbi meghatározási előnév hiányában a megye, esetleg a járás neve tüntetendő fel. Minthogy a hatóságok, hivatalok és hivatali közegek sem fordítanak elegendő gondot küldeményeik ily értelemben való szabályszerű címzésére, a kereskedelemügyi miniszter megkeresése folytán a többi miniszterek rendeletet bocsájtottak ki alárendelt hatóságaikhoz, hogy a szabály-

szerű címzésekre a téves irányítás és késedelem elhárítása céljából különös gondot fordítsanak. A postahivatalokat a kereskedelemügyi miniszter utasította, hogy a hivatalos küldeményeket a rendeltetési hely pontos megjelölésének szempontjából már a főlételekor vizsgálat tárgyává tegyék s a hiányos címzések megszüntetése iránt az érdekelt hatóságot hivatalosan külön is megkeressék.

— **Majális.** A kunszentmártoni tűzoltó-testület augusztus hó 13-án nagy műsorral majálist rendez a felső-erdőben. A mulatság kedvezőtlen idő esetén augusztus hó 15-én fog megtartatni.

— **A kihágási bíráskodás.** Az eddigi gyakorlat szerint a szolgabírák, tiszteletbeli főszolgabírák és tiszteletbeli szolgabírák a kihágási bíráskodást csak külön törvényhatósági felhatalmazás alapján gyakorolták, ilyen felhatalmazás nélkül kihágási ügyekben csak a főszolgabírák bíráskodhattak. A 65000/1909. sz. belügyminiszter rendelettel életbeléptetett rendőri büntető szabályzat értelmében azonban a folyó évi január hó 1-től kezdve a szolgabírák külön törvényhatósági felhatalmazás nélkül is eljárhatnak mint rendőri büntető bírák. Ugyan az áll a tényleges szolgáltatásra berendelt tiszteletbeli főszolgabírákra és szolgabírákra is, mert ezek ilyen esetben a hasonló állásban lévő valóságos tisztviselőkkel egy jogok, mint kötelességek tekintetében teljesen azonos elbírálás alá esnek. Minthogy ezek szerint a szolgabírák, tiszteletbeli főszolgabírák és tiszteletbeli szolgabírák január 1-től kezdve a vizrendőri kihágási ügyek elsőfoku elbírálásánál a törvény erejénél fogva járnak el mint rendőri büntető bírák, a földmivelésügyi miniszter most kiadott rendeletével azt a mult év végén kiadott körrendeletét, melyszerint a vizrendőri ügyekre nézve a szolgabírák, a tiszteletbeli főszolgabírák és tiszteletbeli szolgabírák külön törvényhatósági felhatalmazással látandók el, visszavonta és hatályon kívül helyezte.

— **Elborult az elméje.** Tóth Péterné szül. Pozderka Erzsébeten pénteken az elme-zavar tünetei kezdtek mutatkozni; tegnap meg már annyira elhatárolódott nála a baj, hogy egy percig sem lehetett magára hagyni. Ma aztán a családja kénytelen volt intézkedni, hogy a szerencsétlenül járt szorgalmas és derék asszonyt a szolnoki kórház elmebeteg osztályára szállítsák.

— **Táncvizsga.** A kunszentmártoni diákifjuság részére rendezett táncanfolyam f. hó 30-án nyer befejezést. A gyermekek táncvizsgája este 8 órától 10-ig lesz, 11 órától kezdve pedig a felnőttek boston-variációja lesz. Amint halljuk, a táncvizsgán remek balett és kosztüm-táncok lesznek bemutatva. Meghívók a napokban lesznek kibocsájtva, a műsort a jövő számunkban közöljük.

— **Csalás hamis pénzzel.** Turkevén Sós Sándor id. Kovács Ferenctől 2000 koronát csalt ki, hogy háromszor annyi hamis pénzt ad neki érte. A csendőrség megállapította, hogy egy csalóbanda működik a vidéken, amelynek fejét Meggyesi Laci személyében már letartóztatták.

— **Dézsába fult gyermek.** Tóth András tiszaroffi lakos András nevű 10 hónapos gyermekét egyedül hagyták otthon és míg a szülők távol voltak, addig a szerencsétlen kis gyermek egy vízzel telt dézsába esett és belefullt. A gondatlan szülők ellen az eljárást megindították.

Kísérletek a grázi katonai kórházban igazolták: A fekvőbetegek székrekedésénél is a természetes **Ferenc József**-keserűvízzel határozott gyogyeredmények érték el! A hatás minden kellemetlen érzet, vagy utóhatás nélkül áll be, amiért a Ferencz József-víz minden beteg szívesen issza. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési-Igazgatóság Budapesten.

— **Száj- és körömfájás.** Szentesen a száj- és körömfájás járványosan fellépett, miért is a hatóság a határt lezárta. A mai országos vásárra sem lehetett már hasított kőrmű állatokat felhajtani.

— **Vásár.** Törökszentmiklóson az országos vásár a mai napon tartatik meg, hova vérszentes helyről mindenféle állat felhajtható.

— **Nagy tűz.** Bagi Imre kengyeli uradalmában 28 hold talpon álló buza leégett. A tűz keletkezési okát nem tudják.

— **Birtokváltozás.** Az elmúlt héten a kunszentmártoni kir. járásbírószék telekkönyvi osztályánál a következő birtokváltozás jegyzett be: Fazekas Katalin megvette Cs. Molnár Jánosné P. Nagy Anna házáat 1950 koronáért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1911. július 15-től 22-ig születtek: B. Ficsor János, Kuna István, Balla István, Vereb Margit Mária, Gál Mária Magdolna, Udvarnokai Mária, Tisch Margit, K. Kis Anna, Berecz Margit. Házasságkötés nem volt. — Elhaltak: F. Dávid Elek 40 éves, Palotai Anna Mária 23 napos, K. Kis Anna 4 napos, L. Kovács Mihály 58 éves.

A közönség köréből.

E rovatban közlöttékért a felelősség a beküldőt terheli. — A szerk.

Beküldetett.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Sziveskedjék ezen néhány közérdekű soraimnak b. lapjában helyet adni.

Utóbbi időben egész szokássá vált nálunk, hogy a pócegődröket már este 8 órakor kezdik kihordani. Mivel pedig az ezt teljesítő fogatnak feltétlenül a Mátyás király-utcán kell végighaladni rendeltetési helyére, a házak előtt sétálgató Mátyás király-utcai lakosok alig mernek már 8 órakor kimenni és ijedten menekülni kénytelenek, ha a félhomályban valami gyanus alakú kocsi feltűnik.

Figyelmeztettem már a rendbízatos urat, hogy szüntesse azt meg, de megkaptam a rövid választ, hogy:

— Muszáj ahhoz jókor hozzákezdeni, mert az éjjelek nagyon rövidek.

Egy előfizető.

KÖZGAZDASÁG.

A gazda ember ellenségei.

A szőlőmoly és szőlőilonca irtása.

Mint ahogy a szőlőmoly és a szőlőilonca az ország legtöbb részén csak szórványosan fordul elő, a legfőbb súly e két rovar hernyójának irtására fordítandó, egyrészt azért, mert könnyen feltalálható s könnyen irtható is, más-

részt azért, mert ez az eljárás a legolcsóbb és a legtöbb sikerrel jár.

Addig, míg a moly hernyója (május elejétől június közepéig) a fűrtön élőködik s ott a megrakott virágzat részéből él, nem kell egyebet tenni, mint kötözés alkalmával a tőke virágzat fűrtjeit egymástól megnézni s e kis hernyó fészket leszedni. Minthogy egyik-másik fészket üres, nem kel a hernyót magát keresni, ami haszontalan időtöltéssel jár, hanem le kell szedni valamennyi gyanus fészket. Hogy a szedőmunkások (legalkalmasabbak a munkások) szedés közben a fűrtöket ne rongálják, célszerű, hogy azok hernyócsiptetővel legyenek felszerelve. Ez a hernyócsiptető házilag készíthető, a mennyiben ahhoz csak 30—40 cm. hosszú, 3 mm. átmérőjű nyers drótdarab szükséges, amelyet közepe táján egyszer vagy kétszer karika alakjára kell meghajlítani úgy, hogy a drót két vége mint a nagy U betű két szára egymással parhuzamosan álljon. Az így készített csiptető két szarát kalapáccsal laposra kell kalapálni és a szétkalapált hegyét reszelővel egyenesre igazítani. Hogy pedig a csiptető összeérő két lapos hegyével a hernyófészket jobban és biztonságban meglegessen fogni, jó, ha a két hegye belül érdes, mely érdeséget szintén a reszelő élével lehet neki megadni.

E csiptetővel aztán az egyes hernyófészket a fűrtnek nagyobb sérelme nélkül könnyen kiszedhető és a kiszedett hernyó fészkesztől megsemmisíthető. A munka eleinte, míg a munkások belejönnek a kellő gyakorlatba, lassan megy, de azután gyorsan halad.

Ugyanígy történjek a szőlőilonca irtása is, azzal a különbséggel, hogy ez a hernyó igen fürge s a levél érintésére a fészkekből legtöbbször kiugrik, a munkás legyen figyelemmel a hernyó ezen tulajdonságára.

Mint ahogy ezen hernyó a kissé összezsavarodott leveleken él, legjobban az ilyen összezsavarodott levélrészlet egyszerűen letépni és a benne levő hernyót összenyomni. E hernyó keresésénél figyelemmel szolgálgon az, ha a szőlőtőke levélzete igen meg van rágyva, mintha jég verte volna, ott június hó végéig találunk hernyót is.

A szőlőmoly második nemzedéke a fűrtöt bántja és pedig július elejétől augusztus

közepéig, esetleg szeptember elejéig. Itt is csak kézzel való szedés tanácsos és pedig úgy, hogy a hernyócsiptetőt egy kis, de hosszú águ olló helyettesíti, ezzel kell levágni a rothadó fűrt részt, hogy így eltávolítsuk a hernyót és a fűrtöt a rothadástól megóvjuk. A levágott fűrt-részeket egy mélyebb edénybe kell összegyűjteni és forró edényben megsemmisíteni.

Mint ahogy pedig a hernyók egyrésze így is elkerülheti a szedő munkások kezét s azok telelés végett már augusztus vége felé vagy az időjáráshoz képest a tőke alsó kérges részére, vagy a karókra huzódnak, szükséges, hogy a hernyó innen is irtassék. Ez történhetik ősszel és folytatáskép tavaszkor. Ősszel a betakarásig, tavasszal a bontás, illetve a metszés után március végéig. Az irtás a következőképpen történjék: A munkás a tőke alsó részéről a kérget kézzel lehántja és összeszedi, a tőkét azután kisebb drótkéfével megdörzsöli, hogy az ott meghuzódott hernyókat és bábokat megsemmisítse. Minthogy a hernyó a régiebb csapokba is behuzódhatik és ezek a csapok nem távolíthatók el, ezeket a csapokat úgy kell megtisztítani, hogy azok belébe a munkás egy hosszú dróttal beleszur s a rovar így semmisít meg.

(Folytatjuk.)

Nagymunkás

elsőrendű uri- és magyar-

szabósegédek

raktári és rendelt munkákra állandó és rendszeres munkára felvételnek. Nős, önálló műhelyberendezéssel előnyben részesül.

VÁMOS MÁRTON

szabóipartelepén

Kiskunfélegyházán.

A szentesi határban

61 kat. hold föld

szép tanyaépületekkel eladó.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Kunszentmárton és vidéke n. é. közönsége körében még mindig sokan vannak, kik nem bírnak tudomással arról, hogy Kunszentmártonban rövid idő óta egy mai kor igényeinek teljesen megfelelő

sirkőraktár és kőfaragó-műhely

létezik.

Dusan berendezett raktáramban mindennemű és alaku bel- és külföldi **granit, márvány és homokkő** anyagból készült mindenféle alaku **sirkővek 10—2000 koronáig** nagy választékban vannak.

Ezenkívül felvállalom a **sirboltok előállítását sirszegélyeket vasrácsozattal** vagy annélkül, valamint a **sirkőveknek temetőbeni felállítását**, úgy helyben mint vidéken a legnagyobb pontosság mellett, saját felelősségemre igen szerény árakért.

Főtörökvésem oda irányul, hogy nálam a munka úgy kivitelben, valamint tartóságában és a lehető olcsó árban úgy a fővárosi, valamint bármily vidéki hasonlítottal a versenyt szilárdul kiállhassam.

A temetőben levő síremlékekre vésések és aranyozások, valamint régi márványkövek újra fényezését jutányos árban elvállalom.

Végül van szerencsém b. figyelmébe hozni, miszerint kívánatra személyesen dus mintáimmal és bővebb értesülés végett saját költségemre megjelenhetek anélkül, hogy azért legcsekélyebb megtérítést igényelnék.

Magamat becses pártfogásába ajánlva vagyok kiváló tisztelettel

PÁL ISTVÁN, kőfaragómester.

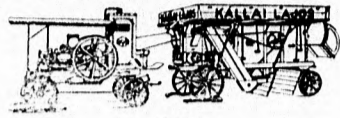
„A köztudatba ment át“

hogy csakis

Kállai LAJOS

motorgyára

Budapest, VI., Gyár-utca 28. sz.

szállítja

 teljes jótállás mellett a leghíresebb motoreszplőkészleteket.

Saját érdekében kérjen minden gazda dísz-főárlapot, melyet ingyen bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés!

Kállai Lajos hirneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel!

Cseuz Kálmán

kisasszonyhegyi pincéjében igen jó minőségű

bor 100 literen felüli mennyiségben jutányos áron kapható.

Értekezni lehet kunszentmártoni lakásán, hol szilvapálinka

1 korona 20 fillér literenként és igen szép száraz pörkölt

szalonna

(conventionak) kisebb-nagyobb mennyiségben kapható.

Jászladányban,

közvetlen a vasut mellett, öt év óta fennálló

vendéglő és kávéház

új épülettel, 1200 négyszögöl kerttel és teljes felszereléssel együtt azonnal eladó vagy haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet Kunszentmártonban Kiss Péter szabómesterrel és a helyszínen a tulajdonossal.

Hegedüs Lukács

kereskedőnél egy jó családból való fiu tanulónak felvétetik.

KIRSCHNER GYÖRGY

ujjonnan berendezett

kocsifényező- és kárpitos-műhelyét

a Zrinyi-utcában, a Kalajkovits Antal ur házában, a posta mellett megnyitotta.

Fixfizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynőket sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. — Havonként elérhető jövedelem 300–600 korona.

Hecht bankház részvénytársaság
Budapest, Ferenciek-tere 6.

Kitünő minőségű len és kender

zsákok

a legjutányosabb áron kaphatók

Molnár János

fűszer- és csemegekereskedésében
Kunszentmárton.

Pénz.

Felhívjuk a földbirtokos urak szives figyelmét

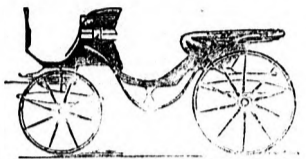
4 és 4 1/2 százalékos

alapkamatu törlesztéses kölcsönre, mi földbirtokra igen kedvező feltételekkel és fizetési módokkal lesz engedélyezve, **régebbi drágább kamatu** kölcsönöket átcserejljük, conventálunk bélyegmentesen törlesztéses kölcsönre.

Felvilágosítást díjmentesen adunk.

Trencsényi és Heller

központi jelzálogbank és váltóüzlet,
SZOLNOK, közvetlen a személypályaudvar közelében.

Karsai Ferenc

kovács mester

Kunszentmárton, régi posta-utca

Készít minden fajtájú hintókat és féderes kocsikat.

Több évi, nagyobb kocsigyárakban szerzett tapasztalatai folytán ajánlja magát uraságok és magánosok figyelmébe.

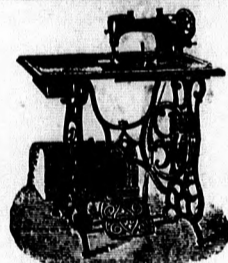
JAVÍTÁSOKAT elfogad.

Ugyszintén elvállal mindenféle gazdasági szerszámok készítését is.

Hívásra bárhol megjelen.

HAZUG

hirdetésekre ne hallgasson, mint mélyen leszállított árak és más egyéb hazugságok, mert mindenki tudja, hogy a legjobb

varrógépek és kerékpárok

legolcsóbb árban

Ország Lipót

kizárólagos varrógép és kerékpár raktárában szerzethetők be

KUNSZENTMÁRTON, (Vasut-utca, az ipartestülettel szemben, 6 évi jótállás mellett. Kényelmes havi és heti részletfizetés

Plisszirozások minden nagysághan készítettnek.

Cséplőkészletek.

A legújabb rendszerű **benzin, nyersolaj- és gőzüzemű cséplőkészletek, malomberendezések és alkatrészek,** mindennemű **mezőgazdasági gépeket** szállítunk, azoknak kifogástalan üzeméért a legmeszebb menő felelősséget elvállaljuk.

MALMOK átalakítását, szakszerű berendezését, ugyszintén mindennemű **gazdasági gépek gyors és megbízható javítását, gőzkazán falrepedés és egyéb bármily öntött és kovácsolt tárgyak autogén forrasztását** jótállás, olcsó árak és kedvező fizetési feltételek mellett elvállaljuk.

Csereüzleteket előnyös feltételek mellett kötünk.

Egyben felhívjuk a földbirtokos urak szives figyelmét

 az általunk készített tizedes és százados mérlegekre, ugyszintén elvállaljuk bármilyen mérlegek javítását és újra hitelesítését.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

TRENCSENYI és HELLER, SZOLNOK,
malomépítészeti és gépgyár.